

skedent; hvis det har nogen som helst Betydning, at unge Mænd og Kvinder gør landøkonomiske Studierejser i Udlandet, bør dette Beløb sættes betydeligt op. Jeg er sikker paa, at mange af vore unge Landbrugere har overordentlig godt af at se Landbrug drevet under andre Former i Udlandet. Man er i Udlandet ret tilbøjelig til at rose os for vort fremskredne Landbrug, og vi er ikke bange for at tage denne Ros til Indtægt; men jeg tror, det har Betydning, at vore unge kommer ud og ser, at man ogsaa i Udlandet arbejder godt og energisk, og der er meget at lære i Udlandet, vi har jo ogsaa lært overordentlig meget der. Jeg maa sige, at dette Beløb paa 7 000 Kr. staar ikke i noget Forhold til, hvad man overfor andre Erhverv giver til Rejseunderstøttelse. Paa Indenrigsministeriets Budget er der til Haandværkssvende opført 9 000 Kr. og til Journalister 10 000 Kr.; paa Handelsministeriets Budget findes der 20 000 Kr. til unge Handelsmænd og 31 000 Kr. til unge Haandværkere og unge Haandværksmestre; paa Undervisningsministeriets Budget er der 20 000 Kr. til Rejseunderstøttelse til Lærere og Lærerinder. Jeg nævner ikke disse Beløb for at foreslaa, at man skal formindske dem, men for at man skal se, hvor ringe det Beløb er, man har foreslaaet til Landets Hovederhverv i dette Øjemed. Jeg vil i høj Grad anbefale, at dette Beløb forhøjes, saa at det bliver mindst det samme, som man giver til unge Handelsmænd til Rejser i Udlandet.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) og det ærede Medlem fra Bogense (Gunnar Fog-Petersen) var inde paa at omtale Statens Grundforbedringsvæsen. Navnlige omtalte det ærede Medlem fra Bogense Grundforbedringen i det hele. Det ærede Medlem fra Ribe udtalte en varm Paaskønnelse af det Arbejde, Hedeselskabet har gjort til Grundforbedringsvæsenets Fremme. Deri kan jeg være ganske enig med ham. Den Samvirken, der har fundet Sted mellem Hedeselskabet og Landbruget, har været af den største Betydning. Men naar det ærede Medlem tillige sagde, at han ansaa det for unødvendigt, at man havde oprettet Statens Grundforbedringsvæsen, og at han var bange for, at det til sin Tid skulde spænde Hedeselskabet ud, tror jeg, at det ærede Medlem tager ganske fejl. Det gælder her ikke om et Enten-eller, men et Baade-og. Begge disse Virksomheder vil kunne faa et frugtbart Hverv, og det, der nu er sket, er ogsaa den naturlige Udvikling, der svarer til, hvad vi har set paa andre Omraader. Jeg tror, at det vil være rigtigt, om man foreløbig ind-

stiller sin Kritik af Statens Grundforbedringsvæsen og venter, til den Kommission, der er nedsat om hele Grundforbedringsvæsenet, en Kommission, hvis Formand jeg har den Ære at være, har afgivet sin Betænkning. Da vil Tiden være inde til, at man kan tage Stilling. Jeg haaber da, at man skal kunne forstaa, at der her er et Baade-og. De to Virksomheder er nødvendige, de kan supplere hinanden og skal ikke gaa hinanden i Vejen.

Det ærede Medlem fra Bogense udtalte sig om selve Grundforbedringsarbejdet og om det betimelige i, at man fik det Lovforslag frem, der var udarbejdet af Landbokommissionen om denne Sag. Den Henstilling vil jeg gerne støtte. Forslaget gaar ud paa, at der skal kunne ydes mindre Laan, indtil 1 500 Kr., til Grundforbedringsarbejdet i mindre Landbrug, og disse Laan skal have samme Fortrinsret som Skatter. De maa dog ingen Sinde bringes op til mere end 20 pCt. af den Margin, der er mellem Prioriteterne og Ejendommens Værdi. Under den Betingelse tror jeg ikke, der kan være noget i Vejen for at give Laanene Fortrinsret. I de allerfleste Tilfælde vil disse Grundforbedringsarbejder i høj Grad styrke Ejendommens Værdi og gøre de Prioriteter, der er satte i den, mere værdifulde. Det vilde derfor være urigtigt at lade Ejeren i dyre Domme skaffe disse Grundforbedringslaan til Veje for gennem dem yderligere at gøre Førsteprioriteten værdifuld. Det er rimeligt, at Laanet bliver skubbet ind foran den. Jeg tror ikke, man behøver at være ængstelig for, at en saadan Ordning skal skade Realkreditlen eller trykke Kursen paa vore Obligationer. Som oplyst for Landbokommissionen har man i Tyskland forud for Krigen netop stærkt arbejdet hen til at give Grundforbedringslaanene Fortrinsret lige med Skatterne. Det ærede Medlem fra Bogense udtalte den Tanke, at man, hvis den foreslaaede Ordning ikke kunde gennemføres — jeg haaber dog paa, at den maa kunne gennemføres — maaske kunde lade Staten garantere f. Eks. for Halvdelen af saadant et Grundforbedringslaans Værdi overfor Bankerne. Det er en Tanke, der kan overvejes, men jeg vil indtrængende anmode den højtærede Minister om langt hellere at gaa den anden Vej.

Jeg vil dernæst gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister, om han i denne Samling tænker paa at fremsætte Lovforslag om Erhvervelse af Vildmoserne eller i alt Fald af den store Vildmose. I Sommeren 1918 er denne blevet meget nøje undersøgt af Statens Grundfor-